

خونه

نشریه داخلی تخصصی
بوم گردی و گردشگری
مجموعه اقامتگاه بوم گردی
خونه نقلی کاشان

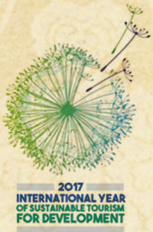
شماره اول تابستان ۹۶

مرکز ارتباطات و امور بین الملل
شهرداری کاشان

اقامتگاه
بومگردی
کمالالملک
کاشان

همايش اقامتگاه‌های بوم گردی و گردشگری پایدار

The role of ecolodges
and guest houses
in sustainable tourism

مجمع عمومی سازمان ملل اعلام کرد:

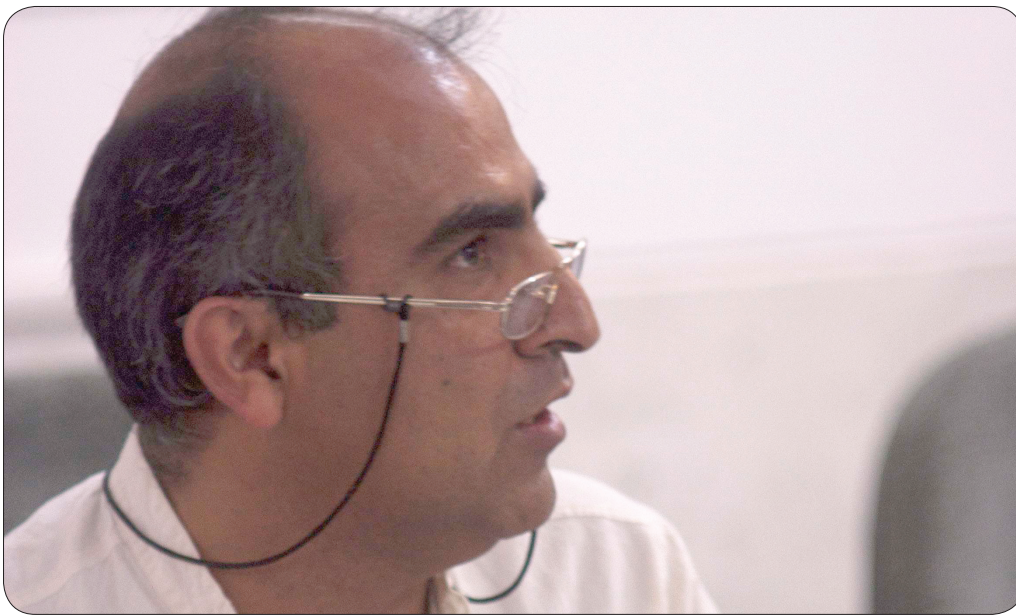
۲۰۱۷ سال جهانی «گردشگری پایدار، ابزاری برای توسعه» نام گرفت

با توجه اهمیت گردشگری پایدار، مجمع عمومی سازمان ملل سال ۲۰۱۷ میلادی را به عنوان سال جهانی «گردشگری پایدار: ابزاری برای توسعه» اعلام کرد. این نامگذاری با پنج هدف اصلی، رشد اقتصادی پایدار و فراگیر، شمول اجتماعی، کاهش فقر و اشتغال، بهره‌وری منابع، تغییرات اقلیمی و حفاظت از محیط زیست، ارزش‌های فرهنگی، میراث و تنوع و درک مشترک، صلح و امنیت انجام شده است. این عنوان فرصتی است بی نظیر برای کمک بیشتر گردشگری به تحقق مفهوم پایداری (از هر سه جنبه اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی) و باعث می‌شود آگاهی عمومی نسبت به ابعاد صنعتی که ارزش حقیقی آن اغلب دست‌کم گرفته می‌شود، افزایش یابد. آژانس تخصصی سازمان ملل متحد در زمینه گردشگری (UNWTO)، در راستای این ابتکار عمل، با همکاری دولت‌ها، نهادهای مرتبط با سازمان ملل متحد، دیگر سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای و سایر دست‌اندرکاران ذی‌ربط به دنبال پیشبرد و اجرایی کردن هر چه بهتر این سال بین‌المللی است.

گردشگری یکی از صنایع رو به رشد جهان است و منبع مهمی برای کسب درآمد بسیاری از کشورها محسوب می‌شود. صنعت گردشگری با تمرکز ویژه بر مردم، از طریق ایجاد مشاغل مختلف، به جوامع محلی حیاتی دوباره می‌بخشد، اما گردشگری پایدار از تمرکز دوپاره و سازگاری آن با شرایط موجود می‌گوید. باید بین محدودیت‌ها و استفاده از منابع توازنی یافت که تغییرات مداوم، نظارت و برنامه‌ریزی به ما این اطمینان را بدهد که گردشگری را می‌توان مدیریت کرد. جنبه‌های اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی توسعه پایدار باید شامل منافع همه ذی‌نفعان از جمله مردم بومی، جوامع محلی، بازدیدکنندگان، صنعت و دولت باشد. گردشگری بسان سایر اشکال توسعه ممکن است باعث مشکلاتی شود مانند عدم تمرکز محلی، از دست دادن میراث فرهنگی، وابستگی اقتصادی و تخریب محیط زیست. یادگیری درباره تأثیرات گردشگری باعث شده است که بسیاری از مردم مسئولانه‌تر به دنبال تعطیلات باشند و به اشکال مختلف گردشگری جایگزین یا گردشگری پایدار روی آورند مانند گردشگری مبتنی بر طبیعت، اکوتوریسم و گردشگری فرهنگی. در حال حاضر گردشگری پایدار آنقدر مورد توجه قرار گرفته است که برخی می‌گویند آنچه که ما در حال حاضر به آن گردشگری «جایگزین» می‌گوییم «جریان اصلی گردشگری» طی این دهه خواهد بود. انتظار می‌رود تا سال‌های آینده نیز، صنعت گردشگری همچنان رو به رشد باشد. این رشد نه تنها به دلیل لذت گردشگری، بلکه مهم‌تر از آن به دلیل به حداکثر رساندن منافع گردشگری و به تبع آن به دلیل افزایش معیارهای زندگی جامعه یا کشور میزبان تحقق می‌یابد، اما اگر اقدامات اصلاحی برای آن صورت نگیرد اثرات محیط زیستی، اجتماعی و فرهنگی منفی برای کشور میزبان به همراه خواهد داشت. گردشگری اقتصادی (اکوتوریسم) و پایدار برای به حداقل رساندن این اثرات راه درازی را طی کرده‌اند تا اطمینان حاصل شود که گردشگری در مسیر حفظ محیط زیست و استفاده پایدار از منابع طبیعی انجام می‌شود، اما از آنجا که پایداری محیط زیست، مؤلفه اصلی راهکارهای گردشگری پایدار است، باید در بطن برنامه‌ریزی، توسعه و مدیریت گردشگری، راه‌ها و روش‌هایی را برای کاهش فقر جوامع ارائه کرد و این امر نیازمند مشارکت عینی جوامع، کمک‌های بیشتر مالی و فنی، توسعه منابع انسانی و ظرفیت‌سازی نهادی در بسیاری از کشورهای در حال توسعه است.

در گفتگو با اکبر رضوانیان دبیر همایش اقامتگاه های بوم گردی و گردشگری پایدار

استقبال شرکت کنندگان نشان از نیاز این حرکت در گردشگری بود

همچنین افتتاح این همایش در روز دوشنبه ۱۳ شهریور ماه با حضور مسئولین کشوری، استانی و شهری با موضوع اقامتگاه های بوم گردی می باشد .

تلاش ما بر آن بوده که همایش، اقامت و حتی کلاس ها در فضای بومی باشد که برای دست یابی به این مهم برای کارگاه های از مسجد محله استفاده میکنیم. اقامت در خانه نقلی و چند خانه پیرامون که تماما بوم گردی می باشند، خواهد بود. حتی پذیرایی با غذا و شربت های بومی میباشد.

باید این نکته را متذکر شویم که با توجه به این موضوع که در زمانی هستیم که تغییر و تحولات در سطح کشور و سازمان میراث داریم اما به حق تمامی مدیران ارشد در این راه ما را همراهی نمودند تا بتوانیم بدون مشکل خاصی به برگزاری این همایش اقدام کنیم.

البته امید آن دارم که با برگزاری انتخابات هیئت ریسه انجمن مدیران اقامتگاه های بوم گردی کشور که حاصل تلاش دوستان بوده این مسائل و نیاز ها مدیریت و برنامه ریزی شود .

برای آینده این صنعت و اقامتگاه های بوم گردی آتیه ای خوش و پررونق انتظار می رود البته این مهم محقق نخواهد شد مگر با در نظر گرفتن مسائلی همچون آموزش، روند اعطای مجوز، تاکید بر کیفیت و فرهنگ و از همه مهمتر در نظر گرفتن ظرفیت منطقه در بابت اقامتگاه بوم گردی و گردشگری.

در پایان لازم می دانم تشکر صمیمانه داشته باشم از اعضای هیئت موسس اقامتگاه های بوم گردی کشور، اساتید محترمی که بعضا در خارج از کشور حضور داشته و برای این برنامه و کارگاه های آموزشی به ما محبت فرمودند؛ از نیما آذری عزیز که در بحث گواهینامه های اعطایی بسیار قبول زحمت فرمودند.

هم چنین تشکر می کنم از جناب آقای فیاضی مدیر کل کمیته طبیعت گردی و خانم دکتر اژدری مدیر بخش بازاریابی معاونت گردشگری کشور و جناب آقای یارمحمدیان معاونت گردشگری استان اصفهان، جناب آقای دکتر الهیاری مدیر کل میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری استان اصفهان و جناب آقای وکیلی مسئول بازاریابی اداره کل میراث استان، جناب آقای دکتر جاوری رییس اداره میراث فرهنگی کاشان، جناب آقای ناصحی پور مسئول گردشگری میراث کاشان، دکتر فرجی مدیر روابط عمومی و امور بین الملل شهرداری کاشان به خاطر همراهی ما در این برنامه.

خدا قوتی هم می گویم به پرسنل مجموعه اقامتگاه خانه نقلی که در قالب کمیته ها و ستاد در این امر ما را یاری کردند.

می توان گفت برگزاری همایش «نخستین اقامتگاه های بوم گردی و گردشگری پایدار» حاصل یک پیشنهاد در جلسه برگزار شده توسط کمیته پایدار میراث فرهنگی در مرداد ماه که به همت و مدیریت خانم اژدری برگزار شده بود، می باشد.

با توجه به نامگذاری سال ۲۰۱۷ در دنیا به عنوان توسعه پایدار برآن شدیم تا با کمک یکدیگر در ایران اتفاقی را رقم بزنیم که در این راستا و تحقق واقعی آن باشیم نه در حد شعار و بیانیه.

من هم بر حسب وظیفه خود پیشنهاد برگزاری همایش را در مجموعه اقامتگاه بوم گردی خانه نقلی کاشان دادم که با استقبال دوستان روبرو شد.

در ادامه نشست هایی در اصفهان با حضور جناب آقای یارمحمدیان معاون گردشگری استان، و نشست در اداره میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی کاشان با حضور مسئولین بخش و ادارات شهرستان برگزار شد.

با تایید دوستان در شبکه های مجازی و کانون های اطلاع رسانی اقامتگاه های بوم گردی به اطلاع رسانی اولیه و بدور از هیاهو اقدام کردیم که استقبال از آن واقعا عالی بود. تا اکنون که در حال مصاحبه هستیم و کمترین ۶ روز تا آغاز همایش فرصت باقی است بالغ بر ۹۰ مدیر از ۱۹ استان کشور برای شرکت در همایش مشتاق بوده و اقدام به ثبت نام نموده اند. این استقبال خود مبین این مهم بود که حرکتی چنین برای فضای موجود گردشگری بوم گردی نیاز بود. که جا دارد در اینجا بگوییم با همت خود می توانیم هر ساله به بهانه های مختلف مثل صنایع دستی، غذای محلی و... در کاشان شاهد گردهمایی اقامتگاه های بوم گردی باشیم.

در این همایش پنج کارگاه تخصصی آموزشی برگزار خواهد شد که اساتید به تبیین موضوعات مختلف مبنی بر توسعه گردشگری پایدار می پردازند.

این کارگاه ها شامل این موارد می باشد

گردشگری کم شتاب و اقامتگاه های بوم گردی و توسعه ی پایدار مدرس: آرش نورآقایی / اصول گردشگری پایدار در اقامتگاه های بوم گردی مدرس: اشکان بروج / ارتباط اقامتگاه های بوم گردی با فرآیند مدیریت مقاصد اکوتوریسم مدرس: نیما آذری / چالش توسعه راهبردی ماندگار کسب و کار اقامتگاه های بوم گردی مدرس: پورنگ پورحسینی و همچنین کپاراش اقتصادی از تجربیات خویش در احیا و آفرینندگی در بناهای تاریخی می گوید. / فرصت های معیشتی برای توسعه ی پایدار مدرس: افسانه احسانی

موفقیت های اعضای خوشه سار و تعدادی از اقامتگاه های بوم گردی در سطح کشور در گرو خلاقیت و ارائه خدمات درست گردشگری است

امیر میری

این روزها شاهد بازگشایی پی در پی اقامتگاه های بوم گردی در سطح کشور بوده و خواهیم بود . دور نمای گردشگری بومی همچون گذشته نه چندان دور شرکت های خدمات کامپیوتری و آموزشگاه های فنی و حرفه ای سطح کشور می باشد که زمانی الگوی ایجاد اشتغال و رونق مشاغل خانگی به شمار می رفت که تصمیم های یک شبه سران کشور ضمن آسیب جدی به آموزش فنی و حرفه ای تعداد بیشماری بده کار خانوادگی به جامعه اقتصادی کشور معرفی نمود. بی شک سرنوشت صدور مجوز های اقامتگاه های بوم گردی برای بیشتر موسسین در این حوزه آینده مبهم مثالهای زده شده می باشد.

آنچه که شاهدیم موفقیت های اعضای خوشه سار و تعدادی از اقامتگاه های بوم گردی در سطح کشور در گرو خلاقیت و ارائه خدمات درست گردشگری با استانداردهای جهانی مبتنی بر فرهنگ بومی بوده و هست، ولیکن نکته حائز اهمیت، قرار گرفتن خانه های محلی در پوینت گردشگری کشور و در مسیر برنامه ریزی توریست می باشد چراکه تعداد آژانسهایی که در بخش ورود گردشگر در سطح کشور تکاپو می نمایند تعداد محدودی بوده و این آژانسها بر اساس نیاز های مخاطبان و نظریه کارشناسان خبره خود و نماینده آژانسهای خارج از کشور اقدام به برگزاری تور نموده، مکانهای خدماتی و اقامتی در طول مسیر گردشگر را بررسی، و همکاری را با خانه های بومی آغاز می نمایند.

تعدادی از موسسین اقامتگاه های بوم گردی که فاقد تجربه و آگاهی می باشند به دور همی های فضای اجتماعی و فیزیکی بسنده کرده و با افرادی که هیچ گونه تجربه و دانش گردشگری نداشته خدمات خویش را به اشتراک می گذارند در ایران بیش از ۵۰۰۰ هزار راهنما و تعداد بیشماری آژانس گردشگری وجود دارد که به قولی «آژانسهای مهین گشت، شهین گشت و سارا گشت و راهنما نمایان پر مردعی نقش و جایگاهی در صنعت گردشگری ایران ندارند. در ایران تعداد راهنمای کار بلد که مورد اعتماد بیشتر آژانسها و کشورهای تور فرست می باشد بیش از ۱۰۰ نفر نمی باشد. و آنچه که مهم است آژانسهای با تجربه و تور فرست نیز بیش از ۲۰ عدد نیست .

بنابراین دلخوش کردن موسسین اقامتگاه های بوم گردی به این نشست ها و دور همی ها ضمن هدر دادن سرمایه، گرفتاری های فضای اجتماعی را نیز دو چندان می نماید.

سالها پیش در یکی از نشست های گردشگری خوشه سار بومی افرادی همچون کپاراش اقتصادی، آرش نور آقایی، اشکان بروج، افسانه احسانی، نیما آذری، پورنگ پور حسینی، رؤف نجفی تبار در کنار بزرگانی همچون مازیار آل داود، اکبر رضوانیان، اکبر مشکات، سید هاشم طباطبائی، کامران انوری، سعید ابراهیم پور ،رضا خلیلی و منیر تقدیسی، ترگل انوری نژاد و برگزار می گردید که این افراد سابقه بیش از ۱۰ سال همکاری و رایزنی در حوزه گردشگری بومی را داشته و در سپهر گردشگری جهان و ایران همچون اختر تابانکی می درخشند. موفقیت های جهانی و ملی این افراد بر کسی پوشیده نیست.

حضور این افراد در نشست کاشان در خونه نقلی را به فال نیک گرفته و خرسندیم ، در این نشست خانوادگی شرکت و از عمو اکبر رضوانیان که مقدمات این دور همی تخصصی و علمی را فراهم نموده است سپاسگزاریم و دستان مرضیه گرانقدر را می بوسیم که مثل همیشه همچون ستونی استوار در کنار عمو اکبر تکیه گاه این مرد فرهیخته می باشد.

تجربیات سی ساله در عرصه گردشگری با ناصر مشهدیزاده دهاقانی؛ کارشناس ارشد شهرسازی و پژوهشگر میراث فرهنگی و گردشگری

گردشگری، توسعه محلی و اقامتگاه‌های بوم‌گردی

اقامتگاه‌های بوم‌گردی که در سال‌های اخیر در ایران رونق گرفته، به نظر می‌رسد راه‌حل مناسبی برای جوابگویی به بخش عمده‌ای از نیازها و سلیقه گردشگران داخلی و خارجی و پر کردن خلأ کمبود هتل و همچنین تکمیل چرخه گردشگری به عنوان یکی از حلقه‌های آن است.

اقامتگاه‌های بوم‌گردی روند رو به رشدی را نشان می‌دهد و زمان آن رسیده که با یک بررسی، آسیب‌شناسی و تحلیل برنامه‌ریزی مناسب بتوان مسیر آن را دقیق کرده و روند آن را شتاب بخشیده و در راستای ارتقای کیفی و کمی آنها حرکت کرد.

آنچه در ذیل آمده است تجربه ۳۰ ساله در عرصه گردشگری بومی و با تمرکز بر روی اقامتگاه‌های بوم‌گردی است.

به چرخه گردشگری محلی بپیوندند و به تدریج مانند روستای سلخ در جزیره قشم کل روستا ظرفیت اقامتی و پذیرایی خود را در زمینه گردشگری به کار گیرند.

معرفی میراث تاریخی، معنوی و طبیعی محلی

حضور گردشگر برای اقامت در اقامتگاه بوم‌گردی و لزوم پر کردن اوقات فراغت او منجر به جذب گردشگر به ظرفیت‌های تاریخی، معنوی و طبیعی محلی می‌گردد. جلب توجه کردن آداب و رسوم و آیین‌ها، بازدید از طبیعت و مکان‌های دیدنی تاریخی و طبیعی، رویشگاه‌های طبیعی، باغ‌ها، رودخانه‌ها، مکان‌های عمومی مثل مسجد و آب‌انبار و آسیاب و کاروانسرا و پل و ... منجر به شناساندن آنها به سایر گردشگران و یا کسانی می‌شود که این مکان و محل برای آنها ناشناخته است و باعث تشویق آنها به سفر به این محل می‌شود.

گسترش گردشگری ارزان قیمت

بسیاری از گردشگران داخلی و یا خارجی به دلایل گوناگون امکان اقامت در هتل را ندارند. آنها متقاضی مکان‌های ارزان‌تری هستند و گاه از سفر به خاطر مخارج بالا صرف نظر می‌کنند. اقامتگاه‌های بوم‌گردی بستر توسعه گردشگری را به دلیل ارزان قیمت بودن فراهم می‌کنند. هر چند که مزیت‌های دیگری چون طبیعت‌گردی و بوم‌گردی، و استفاده از هوای پاک و غذای ارگانیک و ... را نیز دارند.

تمرین و تربیت نیروی کار متخصص

در اقامتگاه‌های بوم‌گردی از آنجا که در مقیاس کوچک مشاغلی چون آشپزی، پذیرایی، تورگردانی، خانه‌داری و مدیریت گردشگری تجربه می‌شود و به تدریج با توسعه فضاهای اقامتی و پذیرایی نیروی انسانی لازم هم تربیت می‌شود. استفاده از فضاهای مجازی تجربه می‌شود. سایت ایجاد می‌شود، روابط کاری حرفه‌ای به وجود می‌آید و ارتباطات فراملی فراهم می‌شود.

گسترش فرهنگ گردشگری

با ایجاد اقامتگاه بوم‌گردی و آشکار شدن مواهب آن به تدریج تمایل جامعه محلی برای پذیرش گردشگران و ایجاد ارتباط با آنها و بهره‌مندی از مزایای حضور آن در عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و حتی علمی افزایش می‌یابد. مردم متوجه می‌شوند که آنها مشتاق دیدار از محیط و فرهنگ و آداب و رسوم آنها هستند و برای شناساندن هر چه بهتر و ایجاد خاطره خوش تلاش می‌کنند. همچنین در این میان بحث‌های ذیل نیز وجود دارد که در مقاله بعدی به آن می‌پردازیم.

توسعه گردشگری طبیعی و ارتباط با طبیعت

حضور بیشتر مسئولین با توجه بیشتر و توسعه زیرساخت‌ها

امکان ایجاد شبکه اقامتگاه‌های بوم‌گردی و تشکیل نهاد

ایجاد فضای رقابت و تعریف مزیت

بهره‌مندی از ظرفیت‌ها و قابلیت‌های فردی و محیطی

و محلی

حضور در محل تشویق می‌شوند تا صنایع دستی محلی را هم برای یادگاری و سوغات و هم برای استفاده خریداری کنند.

تشویق به ایجاد تولیدات خانگی

اقامت گردشگر در شهرهای کوچک و روستاها نیاز غذایی آنها را به دنبال دارد. آنها طالب غذاها و محصولات کشاورزی و دامی ارگانیک یا سالم هستند. علاوه بر آن بسیاری از آنها متقاضی این محصولات برای خرید به عنوان سوغات و یا استفاده شخصی هستند و چه بسا که مشتری دائمی می‌شوند و این خود باعث حضور دوباره آنها در محل می‌شود.

ایجاد اشتغال

ایجاد اقامتگاه‌های بوم‌گردی از آغاز شروع به کار منجر به ایجاد اشتغال می‌شود. به کارگیری استادکاران و کارگران برای مرمت و تجهیز و حمل و نقل و پس از آن استفاده از نیروی کار روستا برای آشپزی و پذیرایی، نظافت، تامین مواد اولیه، حمل و نقل و راهنمایی گردشگر و تورگردانی خانه‌داری و ... از مواهب توسعه گردشگری ناشی از ایجاد اقامتگاه بوم‌گردی است. هر چند که می‌توان امیدوار بود که مشاغل دیگری نیز برای تولید مواد غذایی و صنایع دستی و ... به وجود بیایند یا فعال شوند. نکته مهم در این راستا این است که در گردشگری محدودیت سنی و یا تمایز جنسی برای بسیاری مشاغل وجود ندارد و بسیاری از زنان، جوانان و یا کهنسالان که در حالت عادی امیدی به پیدا کردن شغل ندارند می‌توانند در زمینه‌های گوناگون گردشگری مشغول به کار شوند. افزایش ضریب ماندگاری، افزایش امید به زندگی، ایجاد موجی از امید برای کار بیشتر و زمینه‌سازی خلاقیت جوانان از جمله مواهب توسعه گردشگری در جوامع محلی است.

توسعه محلی

ایجاد اقامتگاه بوم‌گردی و به تبع آن رونق مشاغل محلی از جمله صنایع دستی و کشاورزی و افزایش تولیدات خانگی لبنیات و خشکبار و ... به تدریج توسعه محلی اتفاق می‌افتد. مواهب حاصل از حضور گردشگر به طور مستقیم نصیب جامعه محلی می‌شود و این خود رونق بیشتر را در پی دارد.

زمینه‌سازی برای جذب سرمایه‌ها

با استقرار یک اقامتگاه بوم‌گردی و مورد توجه واقع شدن روستا و شهر کوچک، سرمایه‌گذاران تشویق می‌شوند تا نسبت به سرمایه‌گذاری در محل برای احداث ویلا، ایجاد اقامتگاه بوم‌گردی، رستوران و یا سایر فضاهای خصوصی یا اقتصادی اقدام کنند. گاه دیده شده که شرکت‌های تعاونی و یا گروه‌های همکار با جمع سرمایه‌های خرد ایجاد می‌شود و یا ساکنان مهاجرت کرده که تمکن مالی دارند تمایل پیدا می‌کنند که در محل سرمایه‌گذاری کنند.

به کارگیری ظرفیت‌های اقامتی

با ایجاد اقامتگاه بوم‌گردی رونق آن در بسیاری موارد مشاهده شده که به دلیل ظرفیت محدود اقامتگاه به تدریج ساکنین و مالکان خانه‌ها تشویق می‌شوند تا خانه‌های خود را در اختیار گردشگران گذاشته و

اقامتگاه‌های بوم‌گردی و هویت

اقامتگاه‌های بوم‌گردی در راستای حفظ هویت محل و منطقه استقرار و ارتقا و تداوم آن نقش مهمی دارند. اغلب اقامتگاه‌های بوم‌گردی خانه‌های قدیمی و یا بازآرزش فرهنگی تاریخی هستند و خود بیانگر بخشی از تاریخ و فرهنگ محلی و یا حتی فراتر از آن می‌باشند. ارزش‌های فرهنگی و تاریخی اقامتگاه‌های بوم‌گردی، رویدادهای فرهنگی و اجتماعی اتفاق افتاده در آنها، سهم و نقش ساکنان و مالکان آنها در فرهنگ شهر و یا روستای محل استقرار و ویژگی‌های معماری آنها بخشی از هویت بومی آن محل را می‌نمایند و با حفظ آن بنا و روشن نگه داشتن چراغ آن، بالطبع هویت نهفته در آن در طول زمان جاری می‌شود و تداوم می‌یابد.

آغاز یا تداوم حفظ و احیای و بهره‌برداری از بناهای تاریخی

ساختمان‌های بزرگ باارزش که مالکان متعدد دارد یا دچار مشکل تعدد و رشد شده و یا خالی از سکنه هستند و یا مالک توانایی مرمت و نگهداری آن را ندارد، نیازمند برخورد خلاقانه و کارآمد هستند. یکی از راهکارهای مهم برای حفظ و احیا و بهره‌برداری از بناهای تاریخی تجهیز و تغییر کاربری آنها برای استفاده‌هایی چون پذیرایی و اقامتی هستند. تبدیل این بناها به اقامتگاه بوم‌گردی نوید روزهای خوبی برای تداوم حیات در آنها را می‌دهد.

ایجاد موج مرمت و احیای بافت‌های باارزش فرهنگی و تاریخی شهری و روستایی

با مرمت و احیا و بهره‌برداری از بناهای واقع در بافت‌های باارزش فرهنگی و تاریخی شهری و روستایی و تبدیل آنها به اقامتگاه بوم‌گردی و حضور گردشگر در آنها، بافت‌ها حیات دوباره خود را باز می‌یابند و زمینه برای نجات بخشی بافت و رونق کار و زندگی در آنها فراهم می‌شود. بناهای دیگر نیز مرمت می‌شوند، مغازه‌ها و کارگاه‌ها به راه می‌افتند و یا امیدوارانه‌تر به حیات خود ادامه می‌دهند، امنیت بیشتری به داخل بافت‌ها می‌آید، زمینه حضور و رسیدگی نهادهای دولتی فراهم می‌شود، مسیرهای گردشگری و محورهای فرهنگی-تاریخی احیا شده و رونق می‌یابند و باز ماندگاری بیشتر ساکنین و یا حتی بازگشت دوباره ساکنین قدیمی و یا اقامت ساکنین جدید فراهم می‌شود.

افزایش ضریب ماندگاری در شهرهای کوچک و روستاها

با رونق گردشگری در شهرهای کوچک و روستاها می‌توان به افزایش ضریب ماندگاری ساکنین امیدوار بود. اقامتگاه‌های بوم‌گردی می‌توانند این زمینه را فراهم کنند چرا که با ایجاد چنین مراکزی بسیاری از مشاغل دیگر نیز ایجاد شده و حضور گردشگر زمینه‌ساز آبادانی بیشتر است.

احیا رونق صنایع دستی

با حضور گردشگر در شهرهای کوچک و محلات و روستاها، صنایع دستی احیاء شده و رونق می‌یابند. گردشگران با مراجعه و اقامت در اقامتگاه‌های بوم‌گردی بخشی از وقت خود را به بافت‌گردی، روستاگردی و طبیعت‌گردی اختصاص می‌دهند و با

ارزش ویژه برند مقصد گردشگری

دکتر صادق کاظمیان

عضو هیات موسس انجمن اقامتگاههای بوم گردی کشور

آن، حفظ فرهنگ مردم جامعه محلی با شناخت آنان نسبت به ارزش میراث فرهنگی خود، عدالت، رفاه و امکانات برابر برای همه مردم و در نهایت به عنوان هدف غایی، توسعه پایدار گردد. به پیشنهاد سازمان جهانی جهانگردی، سال ۲۰۱۷ به عنوان «سال بین المللی گردشگری پایدار برای توسعه» نام گذاری گردید. در این راستا سازمان جهانی گردشگری به منظور آگاهی بخشی عمومی و تشویق به سفر در عین احترام به فرهنگ، سنت، مذهب و طبیعت مقصد گردشگری، از کشورهای عضو درخواست نموده است تا با شعار «سفر کن، لذت ببر، احترام بگذار» فعالیت نمایند. احترام به فرهنگ و سنت و آیین ها و طبیعت جامعه محلی، سنگ بنای توسعه پایدار گردشگری است که اقامتگاه های بوم گردی نقشی بی بدیل در جهت دستیابی به این هدف ایفا می نمایند.

در حال حاضر توسعه گردشگری روستایی در اکثر کشورهای پیشرفته در قالب ایجاد برند گردشگری مقصد تحقق پیدا کرده است. از آنجایی که مردم مقاصد گردشگری را به منظور تجربه ای خاص و بر اساس درکی که از خصیصه خاصی از جاذبه حاصل شده است، برای اقامت و سفر انتخاب می کنند، می توان با استفاده از روش های برنامه ریزی برای آنها یک برند ایجاد کرد که بدین ترتیب، گردشگران در هنگام انتخاب بین مقصدهای که به برند تبدیل شده و رقابتی آن، به خاطر جایگاه بهتری که برند در ذهن ها دارد، مقصد دارای برند را ترجیح دهند. این گونه است که امروزه توجه صرف به زیرساخت های سخت از بین رفته و تمرکز قابل توجه به زیرساخت های نرم، طرح ریزی یک تصویر ذهنی خوب یا ساخت یک برند مقصد گردشگری در حال شکل گیری است.

ارزش ویژه برند

ارزش ویژه برند، هسته و مرکز مفهوم مدیریت برند است و از دیدگاه های مختلفی به آن نگاه شده است. به طور کلی ارزش ویژه برند از دیدگاه مصرف کننده بر مبنای دو بعد ادراکی و رفتاری اندازه گیری می شود. ارزش ویژه برند عبارتست از دارایی های برند در رابطه با نام و سمبل مقصد گردشگری که ارزشی به خدمات و تجربی که در آن جا فراهم می شود می افزاید.

روزبر در سال ۲۰۰۹ ارزش ویژه برند را مفهومی چند وجهی، پیچیده و از دیدگاه مصرف کننده شامل ابعاد آگاهی، تصویر برند، کیفیت و وفاداری می داند.

آگاهی از برند مقصد گردشگری

آگاهی از برند نقش اصلی در انتخاب مقصد رادر ذهن گردشگران ایفا می کند. به طور کلی مجموعه آگاهی ها منجر به ایجاد ارزیابی هایی می شود که به انتخاب برند مقصد کمک می کند.

هدف از بازاریابی مقصد گردشگری، افزایش آگاهی از مقصد گردشگری به سمت ایجاد برندی منحصر به فرد است. آگاهی از برند نشان دهنده میزان تجسم برند در ذهن مصرف کنندگان است و می توان آن را در سطوح مختلفی اندازه گیری کرد. اغلب آگاهی از برند ارائه دهنده دو سطح شناسایی برند و یا یادآوری برند است.

تصویر برند مقصد گردشگری

تصویر برند ادراکاتی از برند است که توسط تعدادی گره های برند در ذهن مصرف کننده معکس می شود. تصویر برند لزوماً نباید عینی یا نشان دهنده واقعیت باشد. از منظر تصویر برند، خود واقعیت اهمیت کمتری نسبت به ادراک واقعیت دارد.

ادراک ذهنی می توانند به صورت ظاهری پدیدار شوند؛ چرا که مصرف کنندگان می توانند ادراکات خود را بر تجربه ای قرار دهند که ذاتاً ناملموس بوده و استاندارد شده نیست.

فرهنگ، تاریخ و هنر، محیط اجتماعی و طبیعی، عوامل اقتصادی و سیاسی، منابع طبیعی، زیر ساخت های کلی، زیرساخت های

بازار اشتغال زایی و ایجاد درآمد است که می تواند وسیله مهمی برای توسعه اجتماعی، اقتصادی جوامع روستایی باشد. در واقع گردشگری روستایی، به عنوان شکلی نوین از گردشگری، با هدف توسعه پایدار جوامع محلی در نواحی روستایی و به عنوان ابزاری برای توسعه اقتصادی و اجتماعی و یکی از مهمترین مشاغل مدرن در مناطق روستایی ارتقا یافته است.

در این میان توسعه اقامتگاه های بوم گردی نقش موثری در رونق گردشگری در روستاهای کشور، ارتقا فرهنگ جوامع محلی و نیز آشنایی گردشگران با فرهنگ، هنر و طبیعت کشور داشته است. هدف اصلی در ایجاد و توسعه اقامتگاه های بوم گردی که دارای هویت و ساختار بومی هستند، رسیدن به توسعه پایدار است. اقامتگاه های بوم گردی تنها جنبه اقامتی ندارد بلکه در آنها فعالیت های مختلفی همچون ارائه غذا و نوشیدنی بومی، ساخت، آموزش و فروش صنایع دستی محلی، اجرای نمایش و موسیقی سنتی، برگزاری رویدادهای بومی و تورها و فعالیت های بوم گردی فراهم شده است. مکان فیزیکی اقامتگاه، به دلیل سبک معماری، مصالح ارگانیک به کار رفته، طراحی داخلی و مبلمان بومی آن نیز به عنوان اکوموزه بومی، بخشی از یک جاذبه گردشگری است. مهم ترین اصلی که در اقامتگاه بوم گردی رعایت می شود مشارکت جامعه محلی در فعالیت های گردشگری است.

الگوی توسعه گردشگری در اقامتگاه بوم گردی، براساس گردشگری جامعه محور است که می تواند نقش عمده ای را در توانمندسازی مردم محلی، توسعه منابع انسانی، تنوع و رشد اقتصادی و همچنین خلق فرصت های شغلی جدید ایفا کند و لازم به یادآوری است که رویکرد مبتنی بر جامعه محلی، از الزامات توسعه گردشگری پایدار است.

ایجاد اقامتگاه های بوم گردی در صورتی که ظرفیت سنجی مناسب صورت گیرد می تواند سبب ساز نتایج قابل توجهی از جمله: آشنایی و تبادل فرهنگ ها و جوامع، حفظ منابع و میراث طبیعی با احترام به

امروزه گردشگری یکی از بزرگترین و مهم ترین ارکان اقتصاد جهانی و از منابع مهم درآمدزایی می باشد که نقش جدی در تبادلات فرهنگی بین جوامع و فرهنگ ها ایفا می کند. بدیهی است که گردشگری با توجه به ماهیت چند بعدی می تواند نقش عمده ای در توانمندسازی جامعه میزبان و نیز تغییرات اجتماعی و اقتصادی جامعه محلی ایفا نماید.

بازاریابی تصویر مقصد، نقطه شروع یک بازاریابی گردشگری موفق است، زیرا تصویر و انتظارات از تجربیات سفر که بازدیدکنندگان در آینده خواهند داشت، افکار آنها را به یک مقصد خاص مربوط می کند. همچنین ایجاد و تقویت برند برای مقاصد گردشگری اهمیت زیادی در موفقیت بلند مدت آنها دارد. از این رو، متخصصان و مدیران بازاریابی مقاصد گردشگری باید تلاش کنند با ایجاد برند برای مقاصد و تقویت آن، سهم خود را از درآمدها و سایر مزایای این صنعت در حال گسترش جهانی افزایش دهند.

برند مقصد گردشگری مجموعه ای از داده ها و اطلاعات را قبل از سفر به گردشگر ارائه می دهد تا هویت مقصد را شناسایی نموده، آن را از رقبایش متمایز کند و انتظارات گردشگر را از سفر پیش روی شکل دهد.

مفهوم برندسازی در اواخر دهه ۱۹۹۰ در مورد مقاصد گردشگری مطرح گردید. احتمالاً گسترده ترین و مورد استفاده ترین رویه در برندسازی فضاها، بررسی نقش برندسازی در بازاریابی مقاصد گردشگری می باشد. این رویه از آن زمان مورد بررسی قرار گرفت که فعالین صنعت گردشگری دریافته اند که مقاصد به دلیل تصاویر اولیه ای که در ذهن افراد ایجاد می کنند مورد بازدید قرار می گیرند. برند مقصد، دارای این پتانسیل می باشد تا نقشی هماهنگ کننده برای بسیاری از فعالیت های اجتماعی بازی کند.

یکی از انواع گردشگری، گردشگری روستایی می باشد که می تواند موجب رونق و توسعه گردشگری گردد. گردشگری روستایی، منبع

در روزگاری که تکنولوژی روز به روز این جوامع را از حداقل های زیستی محروم تر می کند؛ چاره کجاست؟!

ادامه از صفحه ۴

ارزش ویژه برند مقصد گردشگری

گردشگری، اوقات فراغت و تفریح گردشگران و در نهایت جو مکان از جمله عوامل تصویر برند مقصد گردشگری می باشند.

کیفیت برند مقصد گردشگری

کیفیت برند را، ادراک از کیفیت کلی یا برتری محصول و خدمات نسبت به گزینه های جایگزین با توجه به هدف مورد نظری دانند. کیفیت برند یک ضرورت رقابتی است که با برداشت و مفاهیم کیفیت از زیرساخت های مقصد، خدمات و امکانات رفاهی مانند محل اقامت، مرتبط است. در واقع کیفیت ادراک شده، کیفیت واقعی محصول نیست بلکه ارزیابی ذهنی مشتری نسبت به محصول است. کیفیت ادراک شده، جزئی از ارزش ویژه برند است، از این رو کیفیت ادراک شده بالا، مصرف کننده را به سوی انتخاب یک برند نسبت به دیگر برندهای رقیب، هدایت می کند. میزان درک مصرف کننده از کیفیت برند ارزش ویژه برند را تعیین خواهد نمود. برداشت گردشگران از کیفیت برند، در موفقیت بازاریابی مقصد بسیار مهم است زیرا این برداشت گردشگران بر انتخاب مقصد سفرشان بسیار تأثیرگذار است. ارزیابی کلی گردشگران از یک مقصد در واقع ترکیبی از محصولات، خدمات و تجارب را در بر دارد. در تمام این موارد، کیفیت جزء حیاتی تأثیرگذار بر رفتار گردشگران خواهد بود.

وفاداری به برند مقصد گردشگری

توصیه مقصد گردشگری به دوستان و بستگان و نیز تصمیم به بازدید مجدد از آن را وفاداری به برند مقصد گردشگری تعریف کرده اند. وفاداری به برند ممکن است تحت تأثیر سایر ابعاد ارزش ویژه برند افزایش یابد یا مستقل از سایر ابعاد آن نیز ایجاد شود؛ یعنی وفاداری علاوه بر اینکه تحت تأثیر سایر ابعاد ارزش ویژه برند قرار می گیرد، بر آنها تأثیرگذار نیز هست. وفاداری به برند دربرگیرنده دو بعد نگرشی و رفتاری است. در بعد نگرشی مصرف کننده نگرش مثبتی به برند در ذهن خود حفظ می کند.

در بعد رفتاری نیز مجدداً برند مورد نظر را استفاده و آن را به دوستان و آشنایان خود معرفی می کند. وفاداری به برند مقصد به یکی از حیاتی ترین عناصر استراتژی بازاریابی گردشگری تبدیل شده است که با عملکرد سازمانی و شهرت مقصد در بسیاری از کشورها و مکان های گردشگری، مرتبط است. از مزایای وفاداری به برند می توان به افزایش پایداری مقصد، هزینه های کمتر بازاریابی، افزایش قدرت نفوذ و تکرار تبلیغات دهان به دهان اشاره کرد.

نگرش مثبت گردشگر به مقصد گردشگری، حتی اگر دیگر آن را بازدید نکند، می تواند در تبلیغ مثبت از مقصد گردشگری برای دیگران نقش داشته باشد. با توجه به اهمیت و تأثیرگذار بودن پیشنهاد و تبلیغ مردم در مورد انتخاب مقصد گردشگری، این جنبه از وفاداری بسیار مهم می باشد.

اگرچه وفاداری به برند یکی از منابع ارزش ویژه برند است از طرف دیگر وفاداری به برند یکی از پیامدهای ارزش ویژه برند می باشد و شاید از این روست که بیشترین تأثیر را بر روی ارزش ویژه برند دارد.

در پایان باید اشاره نمود که با بهبود برند مقصد گردشگری علاوه بر متمایزسازی مقصد، همچنین با انتقال انتظارات گردشگران، تجربه سفر به یادماندنی ایجاد و کیفیت خدمات بهبود می یابد، ارتباط عاطفی بین گردشگر و مقصد تقویت شده و نهایتاً هزینه های تحقیق و بررسی گردشگران کاهش می یابد.

امید است مدیران و فعالان اقامتگاه های بوم گردی کشور با توجه به دانش نوین بازاریابی و استفاده از متد های جدید آن و تمرکز بر ایجاد برند در اقامتگاه های بوم گردی، بر چالش های فراوان موجود فائق آیند.

سعود بربر

بوم گردی مصداق معیشت جایگزین و توسعه پایدار است

مطرح می شوند اما کمتر پیش می آید که مصداق این توسعه پایدار و معیشت جایگزین هم معرفی شود. واقعیت آن است که در دنیای امروزه کمتر کشوری تلاش می کند همه صنایع را در خود داشته باشد. اغلب ملت های جهان با تکیه بر مفهوم «مزیت نسبی» به دنبال تخصصی شدن درآمد ملی خود رفته اند و کیست که نداند در ایران زمین با ذخیره طبیعی و تاریخی غنی و فرهنگ و آیین های مردمی جذاب و درخشانش رتبه نخست (و شاید یگانه) مزیت نسبی به صنعتی جز گردشگری تعلق نمی گیرد.

صد البته که گردشگری شاخه ها و روش ها دارد و آنان که طی سال های گذشته حکم به ساخت هتل های چندستاره و مراکز خرید و مجتمع های گردشگری لوکس دادند در بهترین حالت بی اطلاع بودند گردشگر خارجی نسخه بهتر این ها را در شرایط جذاب تری در کشور خود دارد.

گردشگر خارجی برای آشنایی با فرهنگ مردمی، تاریخ و طبیعت به ایران می آید و این قطعاً در نظام تورهای به اصطلاح «لاکچری» و مجتمع های خرید و هتل های چندستاره دست یافتنی نیست. از سوی دیگر باید اذعان کرد که یکی از کلیدهای اصلی جذابیت ایران برای گردشگر خارجی ارزان بودن آن به عنوان یک مقصد گردشگری است و این هم در چهارچوب قیمت گذاری هتل ها و تورهای رایج نمی گنجد.

به نظر می رسد با طرح این موضوعات در کنار یکدیگر هر خواننده آشنا به حوزه گردشگری به سادگی در می یابد که کلید اصلی موفقیت گردشگری ایران اقامتگاه های بوم گردی هستند. اقامتگاه هایی که با قیمتی مناسب، گردشگر را به قلب موقعیت طبیعی و تاریخی می برند، او را با فرهنگ مردمی و زیست جهان جوامع محلی از نزدیک آشنا می کنند و محیط زیست و میراث فرهنگی را نه تنها تخریب نمی کنند که در حفظ آن نیز فعالانه می کوشند. نکته کلیدی و پایانی اما آنجاست که این اقامتگاه های با درگیر کردن و گرداندن چرخه اقتصاد جوامع محلی در صنعت گردشگری عملاً به عنوان معیشت پایدار و جایگزین اصلی شکار و کشاورزی و دامداری به داد طبیعت بی جان این سرزمین می رسند و شکارچیان و دامداران و کشاورزان را به سوی میزبانی، راهنمایی و ارائه خدمات به گردشگر سوق می دهند و با کسب درآمد از این راه، از فعالیت های مخرب پیشین چشم پوشی می کنند.

کارخانه های آلاینده، انبوه خودروهایی دودزا در ترافیک و پشت چراغ قرمز و قطع درختان برای ساخت مجتمع های مسکونی و تجاری تصویر غالب شهروندان از مسائل محیط زیستی است. اما واقعیت آن است که امروزه دیگر تخریب محیط زیست تنها به شهرها و مناطق صنعتی محدود نمی شود و اتفاقاً لایه تیز تخریب زیستگاه های طبیعی به روستاها و مناطق طبیعی منتقل شده است. نکته جالب توجه هم آن است که در این مناطق نه شرکت های چندملیتی و نه فعالیت های اقتصادی و صنعتی بزرگ عامل اصلی تخریب به شمار نمی روند. پرچمی که زیر آن تخریب گام به گام محیط زیست و زیستگاه های طبیعی شکل می گیرد، «معیشت» و آن هم معیشت خرد است.

امروزه در بسیاری از زیستگاه های طبیعی، تحت عنوان پر مطراق «توسعه سطح زیر کشت» منابع طبیعی به زیر گاوآهن کشاورزی می غلتد و آخرین رمق خاک هم کشیده شده و فرسایش خاک کشور که بیشترین رتبه در جهان را به خود اختصاص داده باز هم بیشتر می شود.

به همین بهانه با خالی شدن آبخوان ها و پایین رفتن سطح آب زیرزمینی کف شکنی چاه ها آغاز شده و زخم های تن زمین عمیق و عمیق تر می شود. گروهی دیگر نیز با چرای بی رویه دام در دل طبیعت و زیستگاه ها عملاً خاک و طبیعت را کم رقی کرده و سهم حیات وحش را از زمین برداشت می کنند و همین ها اگر دستشان برسد با یک و نیم میلیون تفنگ مجاز و چندین برابر این عدد تفنگ های غیرمجاز به بهانه تأمین معیشت به سوی آخرین بازماندگان حیات وحش کم رقی کشور نشانه می رود و گه گاه سینه و گلوی حافظان حیات وحش، یعنی محیط بانانی که با کمترین امکانات به دفاع از سرزمین می پردازند را نیز بی نصیب نمی گذارد.

علاوه بر توسعه سطح زیر کشت و شکار بی رویه و غیرمجاز، تغییر کاربری اراضی را نیز باید به این فهرست اضافه کرد. ساخت و سازهایی که ظاهراً برای پر شدن جیب خالی روستاییان رخ می دهد و کارخانه ها و سد ها و جاده هایی که به نام رفاه جوامع محلی ساخته می شود روز به روز این جوامع را از حداقل های زیستی محروم تر می کند اما چاره کجاست؟!

توسعه پایدار و معیشت جایگزین کلیدواژه هایی هستند که اغلب از جانب مسئولان و کارشناسان به عنوان راه حل این چالش خطرناک

تجربه ای از توسعه بوم گردی

رشته شهرت زیع آباد

هم برای خودتان بازاریابی کنید و هم برای شهر و روستایتان، سعی کنید جاذبه پیدا کنید، سعی کنید برای گردشگران فعالیت تعریف کنید تا وقتشان پر شود.

سعی کنید همسایه ها و هم شهری ها را از گردشگری منتفع کنید تا پایدار بمانید، تمام مایحتاج تان را از شهر و روستای خود تهیه کنید هر چند گران تر باشد.

با همسایه ها مشورت کنید هر کاری که دوست ندارند از گردشگران سر بزند را به گردشگران بگویید تا انجام ندهند.

از همسایه ها خواهش کنید تا با گردشگران محترمانه رفتار کنند، از گردشگران بخواهید از منطقه شما خرید کنند، هوای جامعه محلی تان را داشته باشید.

دوستان به کسانی که اهل شهر و روستای شما نیستند اجازه ندهید در منطقه شما اقامتگاه گردشگری تأسیس کنند. زیرا آنها فقط می خواهند سود سرمایه شان رو وصول کنند.

و اما در مورد گردشگری

دوستان گردشگری صنعت تنوع است و گردشگر نیاز های متنوعی دارد و مقصدی را انتخاب می کند که نگاه های زیادی محصولات متنوعی را عرضه کنند.

گردشگر تنها به اقامت نیاز ندارد، او غذا می خواهد، نوشیدنی می خواهد، جاذبه می خواهد، سوغات می خواهد، تجربه می خواهد، راهنما می خواهد، یادگیری فرهنگ مقصد را می خواهد، وسیله ای برای جابجایی می خواهد.

دوستان تمام این موارد می تواند سودآور باشد و فراموش نکنید یک منطقه زمانی یک مقصد گردشگری می شود که شبکه ای از تمام این موارد در آن وجود داشته باشد.

یک مقصد گردشگری نیازمند افراد خلاق و ریسک پذیری است که با توجه به علاقه و امکانات خود وارد هر کدام از خدمات بالا بشوند و محصولات خوبی را طراحی و عرضه نمایند.

اگر یک منطقه ۴ بومگردی داشته باشد ولی جاذبه نداشته باشد، راهنما نداشته باشد، همه زبان خواهند کرد اما اگر یک بوم گردی، یک جاذبه، یک تجربه و یک راهنما داشته باشد همه منتفع خواهند بود از همه بیشتر گردشگر راضی و خشنود خواهد بود.

خلاصه کلام گردشگری تنها بوم گردی و یا در کل اقامتگاه نیاز ندارد.

کشور فصل شلوغ به زحمت ۶ ماه می شود و ۶ ماه فصل کم کاری است. در فصل کم کاری هتل ها و هتل سنتی ها تخفیف های خوبی می دهند و تنها در صورت آشنایی با کار، ارتباطات (منظورم پارتنری نیست بلکه ارتباطات کاری با همکاران و زنجیره ارزش گردشگری است)، خلاقیت و کیفیت خوب می توانید امیدوار باشید مهمان ها شما را انتخاب کنند.

دسته دوم آنهایی که مانند نارنجی در منطقه ای هستند که تقاضای فعلی کمی دارد.

توجه داشته باشید که در بوم گردی میزبان از خانه مهم تر است و اگر از آن دسته هستید که فقط دوست دارید سرمایه گذاری کنید و نیروی انسانی استخدام کنید تا به مهمان ها رسیدگی کنند، در انتخاب نیروی انسانی و حقوق و مزایایی که برایشان تعیین می کنید خیلی دقت کنید.

از همه مهمتر یادتان باشد که باید صبر داشته باشید و دانه دانه مهمان ها را ارزشمند بدانید و برایشان سنگ تمام بگذارید، سعی کنید خودتان باشید لباستان، غذایتان، رخت خوابتان، تزئیناتتان، تفریحاتتان همه برای بوم خودتان باشد و به آن افتخار کنید.

برای مهمان بازبگری نکنید، نقاب نزنید یعنی اگر واقعا لباس محلی تان را دوست دارید بیوشید نه آنکه تنها جلوی مهمان.

راه پایداری شما کیفیت است. به اولویت های سه گانه توجه کنید. سعی کنید در خانه بوم گردی زندگی کنید، زیرا مهمان ها بوی زندگی را استشمام می کنند.

هیچ وقت کیفیت را فدای کمیت نکنید تا آنجا که می شود بیشتر از ظرفیت خانه تان مهمان نگیرید.

پیش از آمدن مهمان به خانه تان تمام خوبی ها و بدی ها خانه را به مهمان بگویید تا دقیقاً بداند به کجا می آید و اگر برایش سخت است آمدنش را لغو کند.

دوستان اگر از دسته دوم هستید:

باورش برای خود ما هم سخت است که هر هفته یکی زنگ بزند یا بیاید تا با ما در مورد بوم گردی و گردشگری مشورت کند و عجیب تر آنکه همه هم می خواهند بوم گردی بزنند.

اما داستان کمی ناقص است. اول می خواهیم کمی در مورد تجربه خودمان صحبت کنیم و سپس کمی در مورد گردشگری تا بدانید تصمیم دارید وارد چه بازی ای بشوید.

تجربه در این یک سال نیم به ما نشان داده است که در بوم گردی اولویت این موارد بسیار مهم هستند.

۱. محل قرار گیری خانه در منطقه ای باشد که گردشگران تقاضای حضور در آنجا را داشته باشند.

۲. تمیزی، دوستان سادگی و ارزان بودن، سنتی بودن و یا قدیمی بودن دلیلی برای کثیفی نیست و در یک اقامتگاه با هر قیمتی حتما همیشه، همه چیز باید تمیز باشد و به زبان بی زبانی به مهمان بگویید من تمیزم.

۳. مهمان نوازی، گردشگر در بوم گردی مهمان شماست، بهتر است پای صحبتش بنشینید برایش چای بریزید به او راهنمایی کنید که کجا برود و چگونه، اگر بیمار است برایش دارو بیاورید و یا به پزشک ببریدش، حواستان به او باشد تا نکند شب بد خوابیده باشد و یا چیزی لازم داشته باشد و به شما نگفته است.

بوم گردی را می توان به دو دسته تقسیم کرد: دسته اول آنهایی هستند که در مناطق با ورود زیاد گردشگر حضور دارند.

دسته دوم آنهایی که در مناطق کمتر شناخته شده و یا شناخته نشده هستند. نمی گویم شهر یا روستا چون خیلی از شهر ها در لیست تقاضا مهمان ها نیستند و خیلی از روستا ها سرشار از مهمان هستند.

دسته اول بدانند که گردشگری در همه جای دنیا فصلی و در ایران این داستان به شدت وجود دارد و برای بهترین شهرهای گردشگری

شب، سکوت، آسمان
ارگ رادکان

Night, Silence, Sky

Arg-e Radkan

www.radkanarg.ir

اقامتگاه بومگردی

اولین همایش اقامتگاه های بوم گردی و گردشگری پایدار ایران

به همت و پیشنهاد اکبر رضوانیان مدیر مجموعه اقامتی خانه نقلی کاشان و دبیر انجمن اقامتگاه های بومگردی کشور و با در همکاری مشترک با کمیته گردشگری پایدار سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و همکاری و هماهنگی با کمیته توافقی ملی گردشگری و دفتر مطالعات آموزش گردشگری، اولین همایش و هم اندیشی و کارگاه های آموزشی اقامتگاه های بوم گردی و گردشگری پایدار، با هدف تبیین معیارها و موازین توسعه پایدار در بوم گردی کشور در روزهای ۱۳ و ۱۴ شهریور ۱۳۹۶ در محل خانه نقلی کاشان با حضور جمعی از اصحاب گردشگری و مدیران اقامتگاه های بوم گردی سراسر کشور برگزار می شود .

این همایش در پی اعلام سال ۲۰۱۷ به عنوان سال «گردشگری پایدار ، ابزاری برای توسعه»، از سوی سازمان ملل متحد و تشکیل کمیته گردشگری پایدار به همین مناسبت در سازمان میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری برگزار می گردد و برنامه های آموزشی آن منطبق بر اهداف و اصول گردشگری پایدار در حوزه اقامتگاه های بوم گردی کشور است .

اکبر رضوانیان که از فعالان خوشنام و کارآمد و خوش اخلاق بوم گردی کشور است، و خود سالهاست علاوه بر مدیریت مجموعه اقامتگاهی خانه نقلی کاشان در حوزه اکوتوریسم نیز از افراد خوش فکر است ، در این زمینه زحمات زیادی کشیده و همه گونه هماهنگی های لازم را برای برگزاری علمی و کارشناسی و اصولی این همایش انجام داده و مطمئناً هم به واسطه مدیریت خوب ایشان و هم به سبب وجهه کارشناسی این همایش و البته مشارکت بالای مدیران اقامتگاه های بومی کشور ، مطمئناً خروجی های خوبی از این نشست انتظار می رود تا آغاز گر فصلی جدید در رویکرد کارشناسی و البته پایدارانه در حوزه بوم گردی باشیم .

موسسه آوای طبیعت پایدار به عنوان مسئول و ناظر بخش آموزشی در کارگاه های آموزشی این همایش حضور دارد و آقای اکبر رضوانیان دبیر همایش و کل برنامه و میزبان شرکت کنندگان هستند .

طبق اخبار رسیده از کاشان، حدود ۹۰ نفر از ۱۹ استان (تاکون) در این همایش حضور خواهند داشت و استقبال باشکوهی از این برنامه به عمل آمده و شاهد اجتماعی جالب و مشارکتی موثر از مدیران اقامتگاه های بومی کشور به میزبانی اکبر رضوانیان خواهیم بود .

در همایش رسمی این برنامه ، مسئولینی از سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و نیز سازمان بین المللی یونسکو و نیز مسئولین استان اصفهان حضور خواهند داشت . مدرسین آموزشی این دوره (مورد تایید موسسه آوای طبیعت پایدار و دفتر آموزش معاونت گردشگری) عبارتند از :

افسانه احسانی با موضوع : فرصت های معیشتی برای توسعه پایدار نیما آذری با موضوع : ارتباط اقامتگاه های بوم گردی با فرایند مدیریت مقاصد اکوتوریسم

آرش نورآقایی با موضوع : گردشگری کم شتاب و اقامتگاه های بوم گردی و توسعه پایدار

اشکان بروج با موضوع : اصول گردشگری پایدار در اقامتگاه های بوم گردی

همچنین آقای پورنگ پورحسینی نماینده کمیته توافقی ملی گردشگری نیز در زمینه چالش های کسب و کارهای حوزه اقامتگاه های بوم گردی مطالبی ارائه خواهند نمود .

با تشکر ویژه از آقای اکبر رضوانیان که زحمات هماهنگی و میزبانی این رویداد را کشیده و نیز سرکار خانم ژدری مدیر بخش بازاریابی معاونت گردشگری، سرکار خانم شهرابی دبیر کمیته گردشگری پایدار سازمان، آقای فیاضی مدیر کمیته توافقی ملی گردشگری، آقای دکتر رنجبر مدیر بخش مطالعات آموزش گردشگری، سرکار خانم فاضلی هماهنگ کننده موضوع اقامتگاه های بومی و کارشناس کمیته توافقی ملی گردشگری و سرکار خانم رفیعیان کارشناس ارشد دفتر مطالعات آموزش گردشگری و سایر دوستانی که ما را در برگزاری این همایش و کارگاه های آموزشی آن یاری نمودند. نیما آذری

ارتباط اقامتگاه های بوم گردی با فرایند مدیریت مقاصد اکوتوریسم

ویژگی ها، وجوهات و اثرات و جزئیات مختلف در سه بعد اقتصادی، فرهنگی-اجتماعی و زیست محیطی میسر است و این فقط از طریق برنامه ریزی امکان پذیر خواهد بود. کلیدواژه هایی چون مشارکت جوامع محلی، حفاظت، مشارکت بانوان، شورای دست اندرکاران، صندوق خرد روستایی، نهاد محلی گردشگری و ظرفیت تحمل و ... همه در فرایند مدیریتی یاد شده جایگاه ویژه ای دارند و نهایتاً هدف از این پروژه مدیریتی، مشارکت نمودن جوامع محلی در کلیه فرایند های تصمیم سازی، تصمیم گیری، برنامه ریزی، مدیریت، اجرا و نظارت در فعالیت های بوم گردی به مرکزیت اقامتگاه های بوم گردی می باشد.

همچنین باید توجه داشت که گردشگری روستایی و بوم گردی نیز به تبعیت از مسائل فرابخشی، فرایندی است وابسته به سایر زمینه های توسعه در روستا، مثل مسائل و چالش های عمرانی، کشاورزی، اجتماعی، بهداشت، جاده سازی، حمل و نقل و حتی مسائلی چون سیاست های دولت محلی و مسائل بسیار کلان مثل امنیت منطقه و ... که همه در فعالیت گردشگری روستایی و بوم گردی موثر است. لذا طریقه رفع چالشها و رسیدن به برنامه مدیریتی مطابق اصول گردشگری پایدار، نیازمند بررسی همه جانبه همه مسائل و موضوعات و نیز ارتباط با سایر نهادها، دست اندرکاران و ذی حقان و ذی نفعان است. همچنین مسائلی چون معرفی فعالیتها به بازارهای هدف گردشگری و بازاریابی که خود در حوزه گردشگری پایدار و نوع گردشگران ورودی به منطقه اهمیت دارد، جزو موضوعات مهم گردشگری روستایی، بوم گردی، اقامتگاه های بومی است و بخشی از اصول مدیریتی در فرایند مدیریت مقاصد اکوتوریسم می باشد.

پروژه مدیریت مقاصد گردشگری روستایی و اکوتوریسم، دارای گام بندها و مراحل است که بصورت سلسله مراتبی تکمیل کننده یکدیگرند و موجب ارتقا گردشگری روستا و منطقه می شوند. در این فرایند موضوع اقامت گردشگران با استفاده از اقامتگاه های بومی یکی از المانهای مهم در این فرایند مدیریتی است. این اقامتگاهها به عنوان مرکزی فرهنگی و در حقیقت به مثابه مرکز بازدید کنندگان عمل می نمایند و گردشگران در آنجا ضمن آشنایی با جاذبه های گردشگری روستا و منطقه، با اصول گردشگری پایدار آشنا می شوند و نیز کدهای رفتاری را می آموزند و بدین ترتیب رفتارهای خود را با اصول توسعه پایدار تنظیم می نمایند. در این فضا، گردشگران، فرصتی برای آموزش، هم اندیشی و ارتباط، تعامل و تبادل فرهنگی با مردم و جامعه محلی پیدا می کنند و از این طریق مشارکت مردم محلی، ضمن اینکه جنبه معیشتی مطابق اصول توسعه پایدار می یابد، جنبه فرهنگی و اجتماعی نیز پیدا می کند.

اقامتگاه های بوم گردی در ادبیات گردشگری ایران، موضوعی نسبتاً جدید (حدود دو دهه) و مفهومی فراتر و عمیق تر از صرف محلی برای شب خوابی یا شب مانی گردشگران است. اقامتگاه های بوم گردی نماد و نشانه و مظهری از نوعی گردشگری و اقامت است که حاوی ارزش های خاص بومی، سنتی و زیستی جوامع محلی و ارائه کننده وجوهات فرهنگی و بومی محیط روستایی یا عشایری منطقه می باشد. بدین ترتیب کلمه بوم گردی عملاً فراتر از صرف گردشگری در یک منطقه محلی می باشد و به مجموعه فرایند هایی برای شناخت عمیق تر از فرهنگ بومی منطقه اطلاق می شود. با توجه به هم خانواده بودن فعالیت بوم گردی با مباحثی چون اکوتوریسم، گردشگری روستایی و گردشگری بر پایه جوامع محلی، این نوع گردشگری (بوم گردی)، نیز دارای ویژگی ها و خصایصی شبیه انواع دیگر یاد شده است که از مهمترین آنها، مشارکت جوامع محلی و منتفع شدن و بهره برداری پایدار آنها مطابق اصول توسعه پایدار می باشد. همچنین فعالیت بوم گردی چه در قالب اقامت از طریق اقامتگاه های بوم گردی، چه از طریق فعالیت های تورگردانی و گردشگری، باید حاوی ارزش های فرهنگی و در راستای حفاظت از ارزش های سنتی، زیستی و بومی منطقه باشد. همچنین این فعالیت ها، چه به صورت سخت افزاری و فیزیکی و چه نرم افزاری و اصطلاحاً در قالب فعالیت، باید حافظ محیط زیست باشد و علاوه بر کمک به حفظ گونه ها و پاکیزگی و بهداشت منطقه، در مصرف انرژی ها نهایت صرفه جویی را داشته باشد.

بدین ترتیب فعالان بوم گردی و در رأس آن مدیران اقامتگاه ها باید به این اصول آشنا باشند و همچنین فعالیت هایی را برای ساماندهی گردشگری روستایی و بوم گردی در منطقه انجام دهند. این فعالیت ها با هدف کاهش اثرات مخرب و منفی گردشگری در ۳ بعد اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و زیست محیطی و اصطلاحاً تهدیدها و تعارضات و افزایش اثرات مثبت در ۳ بعد یاد شده و اصطلاحاً فرصت ها و بهره وری ها، می باشد.

به مجموعه مدیریت و ساماندهی گردشگری در روستا یا منطقه، پروژه های مدیریت مقاصد اکوتوریسم (یا گردشگری روستایی و بوم گردی) گویند.

این مجموعه فعالیت ها، به صورت یک فرایند و پروژه مطرح است و فقط شامل آموزش نیست. متأسفانه بسیاری از دست اندرکاران و مرتبطین گردشگری، توان افزایی جوامع محلی و ساماندهی گردشگری روستایی و بوم گردی را صرفاً از طریق آموزش میسر می دانند، در حالیکه فعالیت توان افزایی و ارتقا توان مدیریتی و مشارکتی جوامع محلی در رسیدن به حداکثر بهره وری ها و حداقل تعارضات، به صورت گام به گام و آهسته و پیوسته و از طریق شناخت همه

همزمان با هفته دولت در کاشان

افتتاح و بهره برداری از سه طرح اقامتی

کشور همزمان با جشن شکسته شدن تحریم های صنعت هواپیمایی کشور ابراز داشت: از آنجا که ایران به دنبال انتقال فرهنگ غنی اسلام و ایران به سایر جوامع است یکی از راحت ترین راه های انتقال تسهیل امور گردشگری است.

فرماندار کاشان ضمن تأکید بر «رویداد محور بودن گردشگری» بیان کرد: ورود گردشگر موجب ایجاد مشاغل مختلفی میشود و همین موضوع در اشتغالی و کاهش نرخ بیکاری تأثیر به سزایی دارد و لذا امید است توسعه در این حوزه روز به روز پیشرفت داشته باشد.

معاون استاندار اصفهان ضمن تأکید بر تشکیل کارگروه در حوزه سیاستگذاری اقامتگاه های بوم گردی در کاشان اذعان داشت: لازم است با تشکیل این کارگروه افراد سرمایه گذار با یک برنامه نظام مند در این مسیر قدم بردارند و در امور خود دچار سردرگمی نباشند.

مومنین با بیان اینکه نرخ بیکاری در کاشان ۲۰٫۸ درصد بوده و از نرخ بیکاری در استان و کشور پایین تر است، تأکید کرد: اشتغال از طریق گردشگری یکی از راه های کاهش نرخ بیکاری است که اشتغالی و آن پایدار، سازگار با محیط زیست و دارای مولفه های فرهنگی است. وی شغل پایدار را با دوام حداقلی ۱۰ ساله و کسب درآمد معقول دانست و عنوان کرد: گردشگری در کاشان به صورت مفهومی و بازاریابی و احیا، رشد چشمگیری پیدا کرده است و امید است با این شرایط کاشان به یکی از قطب های گردشگری تبدیل شود.

سه طرح اقامتی با اعتباری بالغ بر ۴۲ میلیارد ریال در شهرستان کاشان با حضور معاون استاندار و فرماندار کاشان و جمعی از مسئولان این شهرستان افتتاح شد.

حمیدرضا مومنین در آیین افتتاح اقامتگاه های بوم گردی در شهرستان کاشان ضمن عرض تبریک به مناسبت فرا رسیدن هفته دولت اظهار داشت: امید است دولت دوازدهم زمینه ساز ظهور امام دوازدهم (عج) باشد.

فرماندار کاشان ضمن ابراز امیدواری از تحقق کامل وعده های دولت یازدهم افزود: دولت دوازدهم در امتداد دولت یازدهم است و به امید خداوند وعده های دولت یازدهم به مرور در دولت دوازدهم محقق می شود.

معاون استاندار اصفهان توسعه گردشگری را یکی از محورهای اصلی در دستور کار دولت دانست و خاطرنشان کرد: ماندگاری توریست در هر منطقه نیازمند وجود اقامتگاه های مناسب است و این اقامتگاه های بوم گردی در راستای تحقق تأمین این مهم است.

وی ضمن ابراز امیدواری از رفع مشکلات حوزه گردشگری با وجود رویکرد مثبت دولت در این حوزه تصریح کرد: کاشان در مرکز توجه سرمایه گذاری گردشگری است زیرا هر گردشگر میتواند میلیون ها تومان سرمایه در گردش را به ویژه در شغل های خرد به ارمغان آورد. مومنین ضمن اشاره به خرید هواپیما و ورود آن به ناوگان هوایی

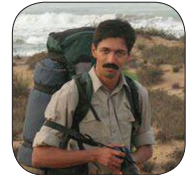
گردشگری کم شتاب، توسعه پایدار و اقامتگاه های بوم گردی

رشید آقایی

بر خلاف برخی تصورات در صنعت گردشگری که ایران را کشوری ساده می دانند، تجربه نشان داده کشور ما پیچیدگی هایی دارد که شناخت و فهم آن برای گردشگرانی که فرسنگ ها راه طی نموده اند تا به این سرزمین پای نهند مستلزم صرف زمان زیادی می باشد. مخصوصاً برای آن دسته از گردشگران که علاوه بر بازدید از امکان دیدنی علاقمند به آشنایی با سبک زندگی ایرانی، اندیشه مردمان و اعتقادات مردم ما و لمس تجربیات روزمره زندگی ایرانی می باشند این زمان طولانی تر هم می شود. یکی از راه های دست یابی به این هدف اقامت در مجموعه های بوم گردی می باشد. اقامتگاه های بوم گردی در این چند سال اخیر توانسته اند هم جایگاه خود را پیدا کنند و هم بتوانند پایدار باشند. می توان نیاز گردشگر خارجی به درک و فهم فرهنگ و رفتار مردم ایران را با حضور در این اقامتگاه ها تا حد زیادی برطرف نمود. در این اقامتگاه ها نوع خاص مهمان نوازی، غذا، رفتار و حتی پوشاک مورد استفاده می تواند هر کدام در جای خود می تواند معرف بخشی از فرهنگ و سنت ما باشد. از سویی کم شتاب بودن فعالیت ها در این مکان ها جنبه ای است که در راستای گردشگری پایدارحائز اهمیت می باشد. در گردشگری پایدار سرعت جایگاهی ندارد و اقامت بومی می تواند نوع خوبی از توریسم آرام را نشان داده و در راستای توسعه پایدار اجتماعی و اقتصادی باشند. پس باید در نظر داشته باشیم صحبت ما در مورد مثلثی است که یک طرف گردشگری کم شتاب، یک طرف توسعه پایدار و یک طرف اقامتگاه های بوم گردی میباشد.

گردشگری ابزاری برای توسعه ماندگار

پورنگ پورحسینی

زمانی نه چندان دور، هدف نهایی دستگاه و فعالان گردشگری در کشور عزیزمان ایران، در یک عبارت خلاصه می شد، «توسعه گردشگری». با گذشت زمان، پارادایم (الگوواره) توسعه پایدار گردشگری جانسین توسعه گردشگری به هر شکل و با هر هزینه ای گردید؛ و اکنون، خبرنگار گردشگری این مرز و بوم، گردشگری را ابزاری برای توسعه پایدار (یا شاید بهتر باشد بگوییم توسعه ماندگار) دانسته و در پس فرایندهای مرتبط با توسعه گردشگری پایدار در ایران عزیز، اهدافی ارزشمند نظیر ماندگاری محیط زیست و فرهنگ بومی و سازگاری روشهای زندگی بومی با نیازهای منطقی انسان در دنیای مدرن را دنبال می کنند. در این مسیر، فعالیت اقامتگاه های بوم گردی نقشی کلیدی دارد. لذا ضروری است ساختار کسب و کار اقامتگاه های بوم گردی با نگاهی راهبردی به گونه ای طراحی شوند که در فضای بینهایت پیچیده و تأثیرپذیر از عوامل و حوادث بیرونی، قدرت ماندگاری داشته و بتوانند به شکلی پیوسته خود را با تغییرات فضای کسب و کار، سازگار نمایند. شناخت درست قابلیت های محوری اقامتگاه های بوم گردی و تولید محصولات گردشگری ارزشمند برای بازارهای مطلوب گردشگری و طراحی ساختار سازمانی این گونه اقامتگاه ها به گونه ای که همانند یک موجود زنده، قدرت کسب تجربه و سازگاری با تغییرات محیطی را داشته باشند، بخشی از اقداماتی هستند که می توانند زمینه ساز ماندگاری کسب و کار اقامتگاه های بوم گردی را در بستر زمان فراهم نمایند.

صبحانه ۶ اتاق

اینترنت رایگان ۱۴ تخت

کاشان - خیابان فاضل نراقی - کوچه شهید قلع گر

info@SarayeSayeh.com

www.SarayeSayeh.com ۰۹۱۳۳۶۱۷۱۳۱

